

Redacţia

şi

Administraţia

Cluj/Reg. Măria 4
TELEFON 124Anunţurile se pri-
mesc după tarifLibrăria Anca
Cluj, Piaţa Unirii 32.

CLUJUL

ROMÂNESC

Abonament:

Pe un an Lei 160—
Pe 1/2 an „ 80—
Pe 1/4 an „ 40—Pentru Străinătate:
Pe un an Lei 320—
Pe 1/2 an „ 160—
Pe 1/4 an „ 80—Pentru America
Pe un an 2 dolariManuscrisele
nu se înapoiază.

Director-Proprietar: Alexandru Anca.

ZIAR INDEPENDENT

Un exemplar 3 Lei.

SITUAȚIA

Retragerea guvernului român. — Uneltirile minorităților. — Evenimentele din China și Maroc.

In România evenimentele se desfășoară din ce în ce mai clar. Lumea este deja convinsă, că actualul guvern nu se mai poate menține și că din acest motiv face mari eforturi și în vederea alegerilor agricole și comerciale. Liberalii își dau seama, că fiind nevoiți să plece dela cârma țării, numai atunci vor putea reveni, dacă își vor asigura partizaniilor proprii instituțiile și organizațiile economice și de stat.

Populația însă este de părerea, că și în cazul, când liberalii vor conta pe sprijinul partizaniilor proprii, se va înregistra un eșec în privința revenirii partidului liberal la putere, pentru că deja și alegătorii liberali s'au săturat de actualul regim, a cărui revenire nu o mai doresc, orientându-se spre alte partide.

Sfortările, cari se fac în vederea alegerilor camerelor agricole și celor de industrie și comerț, din acest motiv evidențiază mari presiuni guvernamentale pripite.

În unele cercuri politice, de altfel se dă ca sigură retragerea guvernului actual la toamnă, dacă liberalii nu vor înregistra înfrângere în alegerile camerelor.

Chiar dacă liberalii vor continua să vrea a rămânea la putere și după o eventuală înfrângere rușinoasă în alegerile indicate, pentru a-și căuta alte mijloace în asigurarea viitorului guvern, după părerea politicianilor, nu se vor putea ținea decât până la primăvară, când vor avea loc noile campanii electorale.

Lumea deocamdată așteaptă să vadă ce vor mai întreprinde corifeii liberali pentru a-și menține patronii la putere.

Propaganda antiromânească continuă să se evidențieze și mai semnificativ.

Clica Horthy-Apponyi-Bethlen, care mereu își evidențiază în gura mare diferite sentimente pacifice în ascuns mereu uneltește pentru răsturnarea păcii, nutrind speranțe de revanșe. În acest scop și-au înființat diferite organizații de propagandă, numite „internaționale” pentru apărarea intereselor minorităților din „întreaga lume”. În realitate însă aceste organizații organizate și finanțate de guvernul maghiar, nu servesc, decât scopurile revanșei clicii Horthy-Bethlen-Apponyi.

Am avut ocazie chiar și în ultimul timp să înregistrăm formarea unei noi organizații de acest soi la Copenhaga, sub titlul „Liga minorităților” în frunte cu ziaristii evreo-maghiari: Tyrmaner Ștefan și Csuri Ladislau,

trimiși și financiați de către guvernul maghiar, fapt, dat în vicleag și de către presa daneză și apoi de cea mondială. În schimb în față caută mereu să-și evidențieze „intențiile pacifice” cerând mereu concesiuni și avantajii economice, sub pretext, că nu se poate consolida Ungaria, pe când clandestin cheltuesc miliarde pentru propagandă în străinătate ca să amețească lumea cu bazaconii susținând că ungurii în noile state succesoare sunt foarte rău tratați.

În propaganda iredentistă clicii Horthy-Apponyi-Bethlen este foarte eficace ajutorată și de către presa minorităților maghiare din statele succesoare, în special de cea din România, care fabrică „noui nedreptăți comise față de minoritatea maghiară” cu toată ungerii de pildă în România se bucură de mai multe avantajii, decât românii ardeleni. Dar presa minoritară dela noi prin urletele sale lipsite de baze serioase, nu caută, decât să servească material clicii iredentiste pentru propaganda antiromânească, având singurul scop să alarmeze lumea contra românilor.

Guvernul în tot cazul ar trebui să ia dispoziții, ca să înceteze odată pentru totdeauna ziarile minoritare cu furnizarea de „material” din vânt contra românilor.

Mișcările revoluționare din China și Maroc se desvoltă din ce în ce mai clar și desigur vor rezulta independența rificabililor și chinezilor.

Rificabilii deocamdată nu voesc să înceapă tratative de pace, decât dela egal la egal, adică, recunoscându-li-se întâi independența. Se pare, că acest scop și-l vor și ajunge, având în vedere victoriile, pe cari le-au înregistrat în luptele începute.

Chinezii de asemenea au multe șanse de reușită pentru a se libera din jugul economic al englezilor etc. având în vedere diferitele greutăți ale statelor interesate, dar în această mișcare Rusia, evident, cu toată a încercat să pună ia mâna pe averile chineze, învrăjbind statele interesate în China, nu a reușit, decât să-și câștige dușmani, cari desigur vor extermina și dominația bolșevică în Rusia, convingându-se de uneltirile sovietice în treburile interne ale diferitelor țări.

Mișcările revoluționare deocamdată se desvoltă intensiv în țările rificabile și Chineze și în scurt timp vom avea de înregistrat rezultate pozitive în aceste țări.

Manevre ori pregătiri de război?

Ce vreau sovietele cu manevrele de pe lângă frontiera română și polonă?

În cercurile politice se discută cu mare interes manevrele de toamnă ale sovietelor, întrucât bolșevicii își argumentează aceste manevre cu teza, că România, în alianță cu Polonia, ar căuta să-i atace pe bolșevici. Manevrelor rusești în apropierea frontierei ar fi deci demonstrative.

În cercurile politice române și polone însă se declară, că în prezent nici un motiv nu se găsește pentru atacarea Rusiei din partea acestor țări, cari nu mai au nici un interes pentru atacarea Rusiei. Din contră: teza sovietelor pare că dovedește o intenție a rușilor de a ataca aceste țări și astfel își caută motive pentru pornirea unui nou război.

Deocamdată — paralel cu planurile rusești — și polonezii caută să-și facă manevrele de toamnă în apropierea frontierei rusești, pentru a contra demonstra. România, de asemenea se crede, că va face la fel. La aceste eșecuri se vor ataca și alte țări aliate, în care și Cehoslovacia, fiind și ea în apropierea Rusiei.

Chestia chioscurilor din Timișoara

Cazul Kanner-„Nic. Constantin. Rezultatul descoperirilor în afacerea gazetelor streine.

În rândul trecut am amintit deja chestia chioscurilor de ziare din Timișoara, cari au fost luate dela ziaristii români, pentru că ziarele lor au scris câteva adevăruri despre autoritățile timișorene. Aceste chioscuri, după cum am amintit, au fost date unui corespondent evreu, care informează „Adevărul” și „Dimineața” sub iscălitura românească Nic. Constantin, care a preamărit autoritățile comunale timișorene, în schimbul concesiunii chioscurilor.

În ultimul timp însă acest Kanner, numit Nic. Constantin, a fost învinovățit, că a făcut contrabandă cu ziare din Ungaria și cazul a provocat mare consternație.

Primăria din Timișoara, observându-se în mare dilemă, acuma în urma unei anchete ca să se rehabiliteze a hotărât să dea chioscurile unor invalizi, văduve și orfane de război, ca să se tranșeze chestia. Aceasta o putea face primăria din Timișoara și mai de mult, ca să nu se expună în cazuri, ca acela al lui Kanner!

— *Navigația București-Dunăre.* Tratatul pornite între reprezentanții capitalei și ai sindicatului American „The American European Utility Comp” pentru construirea unui canal de navigație între Dunăre și București, au ajuns în fază decisivă, compania angajându-se, ca să dea în acest scop un milion dolari împrumut capitalei, cu 9%, concesiunea durând 15 ani.

Școlile militare

Normele de înscriere și burse. — Înscrierile la Școala Tehnică a Aeronauticii din Mediaș și la Liceul Militar din Târgu-Mureș.

Înscrierile la școli începând în curând, am crezut necesar să dăm câteva lămuriri în privința primirii la școli. Succesiv vom da amănunte despre înscrierile la toate școlile. În prezent ne mărginim să dăm lămuriri despre înscrierea la școlile militare, pe cari le avem în apropierea noastră.

La școala Tehnică a Aeronauticii din Mediaș, copii se cresc ca bursieri, devenind după 6 ani la terminarea studiilor: măestri și submăestri specializați în ramura mecanicii și construcției de avioane și aerostate.

În timpul studiilor întreținerea și instruirea copiilor cade exclusiv în sarcina statului, părinții sau tutorii elevilor plătind numai la început o taxă de 50 lei.

În Școala Tehnică se primesc elevi numai în cl. I, absolvenți ai școlilor primare, în etate de 11—14 ani. Cari au făcut vr'o clasă de liceu pot să fie și mai bătrâni cu 2 ani.

Rugărilor sunt a se înainta până la 15 August a. c. la direcțiunea școlii anexându-li-se certificatele necesare.

Examenul de admitere vor avea loc la școala Tehnică în Mediaș, în ziua de 5 Sept.

După terminarea școlii absoivenții obțin diplome de submăestri cl. III cu drept de avansare, beneficiind la reducerea serviciului militar, conform art. 53 din legea recrutărilor.

Absolvenții Școlii Tehnice întrucât doresc, își pot continua studiile și la Școala de ofițeri mecanici ai aeronauticii, dar în acest caz sunt obligați a servi cel puțin 9 ani ca ofițeri.

La Liceul Militar „Mihai Viteazul” din Târgumureș, cererile de înscriere trebuiesc a se trimite dela 10 Iulie până la 10 August, băieții trebuind să aibă vârsta de 10—13 ani. La cereri este a se alătura câte 100 lei și actele necesare.

Toate rugărilor sunt a se face după formularul întocmit de către direcțiunea școlii, dela care interesații îl pot cere împreună cu alte lămuriri.

În anul acesta sunt 50 locuri pentru cl. I și din aceste, cele mai multe sunt cu burse.

La concurs vor fi primiți numai elevi ardeleni, maramureșeni și bistrițeni având loc la Cernăuți, unde sunt în cl. I. 40 burse și 10 solve.

Locuri libere mai sunt la liceele militare din Iași și Craiova.

Elevii au să se prezinte la examene de admitere în 15 August dimineața la orele 8.

— *Parchetul Timișoara* a arestat pe inspectorul polițienesc de acolo, pe dl Dr. Sabin Indrioșiu, bănuit cu mai multe ilegalități. La Timișoara au mai fost arestați zilele aceste și câțiva comisari, tot pentru ilegalități.

În străinătate un exemplar 4 Lei.

Aniversarea luptelor dela Mărășești

— Reîntregirea României și ocuparea Budapestei.

Comemorarea luptelor dela Mărășești a avut loc în 6 August a. c. în prezența A. S. R. Principele Carol, autorităților și unui numeros public. Au vorbit mai mulți oratori, arătând însemnătatea luptelor dela Mărășești din 1918, când armata română, fiind strămtorită într'un triumf, desăjduită a început o luptă pe moarte și viață, soldații desbrăcându-se în cămăși și luptând ca cei mai bravi eroi, până ce au reușit să forțeze armata germană, ca succesiv să părăsească România. Infrângerea germanilor și urmărirea lor peste granițele vechi, a rezultat apoi recucerirea Ardealului și celorlalte provincii românești, și cucerirea unei părți din actuala Ungarie împreună cu ocuparea capitalei ungare Budapesta, care a fost asediată mai mult timp de către victorioasele trupe române.

Cum se cunoaște mătasa curată ?

După rev. Hygena

Mulți sunt cari cumpărând mătasa nu o cunosc dacă e curată mătasa ori este amestecată cu lână sau cu bumbac. La aparență este și greu de cunoscut. Totuși este o metodă prin care se poate cunoaște precis.

Imbibăm (muiem) o bucată de mătasa în chlorur de zinc. Dacă e mătasa pură se disolvă.

Acuma experiența a putut dovedi și aceasta, dacă amestecul din mătasa e lână sau e bumbac. Spre scopul acesta, muiem timp de 2 ore mătasa în o soluție de 8% de sodiu sau de potasiu caustic și dacă e lână în mătasa, lână se disolvă, dacă nu se disolvă și mai rămân resturi, atunci conține bumbac.

P. Roman, farmacist.

Remediu sigur

contra bătăturilor (ochiuri de găină).

Se cumpără din farmacia în o sticlă de 10 grame următoarele:

Acid salicylic 1 gram. Acid lactic 1 gram. Collodiu 6 grame. Tinct. Iodi 1 gram. Ether sulfur 2 grame. Chlorofilă 0.50 centig.

Se va face seara o baie caldă la bătăture de durată ca 20 minute. Se vor rupe sau tăia ușor de coaja groasă deasupra pentruca umplându-le să resbată mai ușor remediu mai sus arătat.

Se va va unge cu o pană bătăturele regulat seara și dimineața, și la 4 zile se va face iar o baie fierbinte de durată mai lungă. În timpul curei, încălțămintele să fie pe cât se poate de comode.

P. Roman, farmacist.

Informațiuni

— Schimbarea banilor de hârtie de 500 și 1000 lei e de mult plănuită și se crede că va începe la toamna. Intâi se vor preschimba biletele de 500 lei, iar după aceea cele de 1000 lei. O sumă de mai multe miliarde e și gata, restul se tipărește acum. Prin schimbarea hârtiilor vechi cu altele noi, Banca Națională și guvernul voiesc să afle mai sigur, câți bani sunt atât în țară cât și în străinătate.

— La Școala Normală de învățători din Satu-Mare, sunt vacante pentru anul școlar 1925—1926, următo-

rele locuri: Clasa Ia. 35 burse, 15 solve; Clasa IIa. 2 burse, 8 solve; Clasa IIIa. 8 burse, 5 solve; Clasa IVa. 5 burse; Clasa Va. 17 burse, 10 solve; Clasa Va. 4 burse. Examenele de admitere încep la 15 Septemvrie.

La Școala Normală de Fete din Cluj se primesc pentru anul școlar 1925/6 eleve nouă numai pe cl. I. La această clasă sunt 35 locuri de burseri și se vor obține prin concurs. Cererile cu actele necesare să se înainteze direcțiunii școlii până la 20 August.

— „Astra“ își va ținea adunarea generală din anul acesta la Reghin, în zilele de 29—30 August. Ceice doresc a lua parte la aceste serbări sunt rugați să binevoiască a-și anunța participarea dlui Dr. Enea Popa în Reghin, cel mai târziu până la 18 August spre a se putea lua măsurile convenite în vederea încartuirii.

— Guvernul României și Serbiei (Iugoslavia) s'au sfătuit încă în primăvară să clădească un nou pod peste Dunăre, care să fie de legătură între cele două țări. Noul pod se va clădi numai în anul viitor între Palanca și Parza.

— Vănatul prepelițelor, porumbelor sălbateci și a turturelelor, se deschide în ziua de 15 August. Până în acea zi este aspru oprit vânatul acestor păsări trecătoare.

— Manifestațiile naționale s'au pornit din nou, în urma unui incident, pe care l-a avut profesorul Cuza cu lucrătorul Lehrman în Iași și în urma căruia Lehrman a fost arestat. Studențimea în legătură cu acest caz a avut manifestații la Iași, apoi la București.

— Transferări în învățământul secundar. Ministerul instrucțiunii a hotărât, ca cererile de transferare în învățământul secundar să se înainteze cel mai târziu până la 28 Aug. a. c.

— Condeescu... în concediu? În Cluj se discută cu curiozitate, că Condeescu devenit celebru prin panama cu listele de plată ale C. F. R. Cluj — ar fi primit un concediu medical din — pușcărie... pentru a-și căuta de... sănătate. Publicul, evident zâmbește la aceste versiuni curioase, pentrucă până acuma nu se știa, că și din pușcărie se poate merge în — concedii. Te pomenești, că se vor încuraja și ceilalți pușcăriași pentru a-și pretinde... concedii, ca și ortacul lor.

— „Asociațiunea pentru literatura românească și cultura poporului român“ își va avea adunarea generală din acest an la Reghin, în 29—30 August, în cadrele adunării comemorându-se fostul președinte al „Asociațiunii, marele bărbat al neamului românesc Vasile L. Baron Popp din Berind (Jud. Cojocna), înmormântat la Reghin în cavoul familiar în anul 1875.

— Dl Jean N. Ilescu ne mai fiind Directorul Societății Auto-Mecanica, Cluj încetează de a mai angaja Societatea în baza procurei date Direcțiunea.

— „Astra“, despărțământul Aiud își va avea adunarea la 15 August (Sta. Maria) 1925 orele 4 d. a. în localul școlii din comuna Magina. Programul: 1. Cuvânt de deschidere. 2. Rapoartele oficiale (secretar și cassar.) 3. Conferință. 4. Discuție și propuneri asupra rapoartelor. 5. Alegerea directorului și noului comitet pe 5 ani. 6. Propuneri. La adunare sunt invitați toți membrii de pe teritoriul despărțământului și toți sprijinatorii culturii românești. În aceeași zi la 3 d. a. sfîntirea localului nou al școlii din Hăgina, iar seara la ora 8 producțiune teatrală și petrecere de vară.

— Incetarea rechizițiilor. Proprietarii de case au avut o adunare de protestare la Brașov, unde au constatat, că rechizițiile nu mai au nici un rost, avându-se în vedere, că de rechiziții se folosesc mai mult funcționarii bogați. Adunarea a cerut să ia dispoziții pentru incetarea rechizițiilor. Adunarea, susținând, că menținerea rechizițiilor se datorește neglijenței și lipsei de solidaritate a proprietarilor, a încurajat și proprietarii din alte localități, ca să se organizeze și să ceara incetarea rechizițiilor.

— Arestarea doctorului Boeriu s'a confirmat refuzându-se apelul făcut pentru a fi pus în libertate, cu toată dovezile până în prezent nu sunt, că dânsul ar fi omorât pe comerciantul Nusbaum, singurul fapt învedit fiind, că a fost văzut împreună cu Nusbaum.

* Femei! „Cartea Moșelor“ cu 140 fotografii feminine Lei 120 la librăria Anca.

DE VÂNZARE o Pianină

în perfectă stare ca nouă
Marca Germană, placa de metal (bronz) frumos sculptată, lemn de nuc.

Ase adresa la Librăria Anca Cluj, Piața Unirii 32

Grăbiți la Restaurantul

Esperanto

Abonament lunar 990.

Cupoane de mâncare.

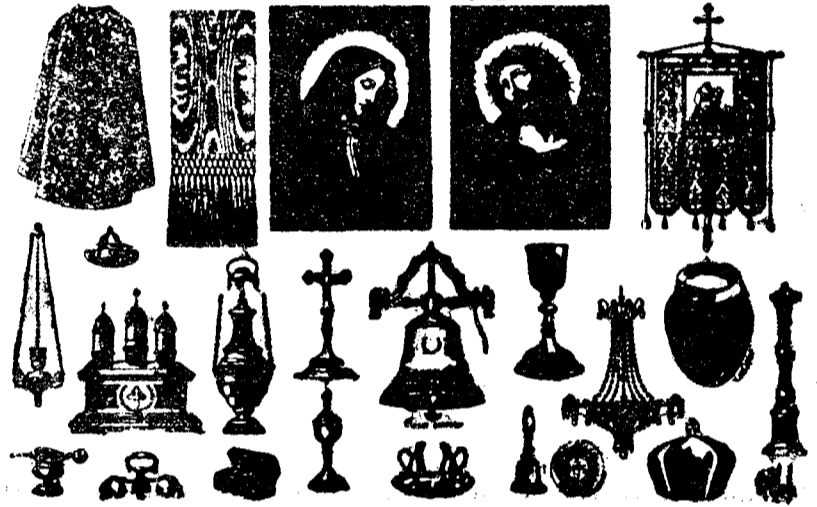

Grădină de vară.

* Imprintate Advocatale la librăria Anca.

Cea mai mare firmă românească din Ardeal Alexandru Anca, Cluj

Fabrică de clopote. Mare depozit de Ornate, icoane și cărți bisericești. Fondat 1908. Mare Librărie și Tipografie. Fondat 1908.

Nou! O nouă Carte de Rugăciuni. Nou!

Cu onoare Vă anunțăm, că a apărut în ediția mea, și se află de vânzare cea mai nouă și împrejurărilor actuale cea mai potrivită carte de rugăciuni, învățături creștinești și cântări, intitulată:

„CĂRAREA FERICIRII“

intocmită din cărțile rituali a Bisericii din orient și alte cărți de pietate de George Mânzat preot în Dej, cu aprobarea Preasfințitului Domn Dr. Iuliu Hossu episcop și a Ven. Ordinariat de Gherla sub Nr. 581—1925.

Aceasta carte de un conținut bogat e întocmită astfel, încât să poată servi spre îndestularea lipselor sufletești a credincioșilor de toată categoria.

E cea mai potrivită carte pentru elevii din școlile medii, normale, primare, școlile de adulți și de meserii, pentru cantori, militari, poporul de rând dela sate și orașe de ambele confesiuni.

Intellectualii noștri iubitori de biserică, vor afla în urmă într'ansa, cartea cea mai acomodată pentru trebuințele lor sufletești, iar damele pe lângă tot ceea ce nobilitează și înfrumusețează sufletul unei femei, — vor putea avea cartea cea mai elegant executată dintre cărțile de rugăciuni românești apărute până acum.

Conține capitolele următoare:

Despre rugăciuni. (Învățături).
Rugăciuni de dimineață.
Rugăciuni la Mănecat.
Despre S. Liturghie. (Învățături).
Rugăciuni la s. Liturghie.
Urmarea s. Liturghiei.
Rugăciuni la Însărat (vecerne).
Rugăciuni de seară.
Despre Taina Pocăinții. (Învățături).
Rugăciuni înainte și după Mărturisire. Cei șapte ps. penitențiali.
Despre s. Taină a Cuminecăturii.
Învățături despre s. Taină a Cuminecăturii.
Meditație despre s. Cuminecătură.

Rugăciuni înainte și după s. Cuminecătură, Rugăciuni ocazionale.
Cinstitul Paraclis a Pr. V. Maria.
Canon de mângâiere către Domnul Nostru Isus Hristos.
Troparele și condacele Învierii.
Troparele și condacele sărbătorilor.
Picesne.
Troparele morților.
Colinzi și cântece de stea.
Viersuri la morți. (Viersul lui Lazar... Cu lacrimi și fiori).
Cântare de smerenie către Domnul Nostru Isus Hristos.

Se pregătesc în următoarele ediții (legături):

Legată în hârtie tare carton bucata 85.—
Legată în pânză fină cu cruce aurită bucata 140.—
Legată în Piele Lux și tipărită pe hârtie velină buc. 280.—

În interesul propriu rog să faceți comanda de pe acum deoarece s'a pregătit în număr limitat.

La comenzi până la 10 exempl.

primiți 5% rabat reducere.

Cu stimă
Alexandru Anca
librar — Cluj.

Preț Curent pentru Ornamente bisericești:

Odăjdii (Vesminte preoțești) constă-tătoare din:

1 Felon, 1 Epitrafir, 2 Aere, 2 Mănecețe, 1 Brâu, 1 Acoperitor de sf. potir, în diferite motive și colori din damast de mătase în calitate deosebite cu prețul de 8000—25000 Lei.

Prapori:

în diferite culori 90 cm. lat 120 cm. lung cu

două chipuri sfinte pe două părți văpsite pe pânză [chipul după dorință] are 3—4 tăieturi cu posomant auriu sau argintiu prețul unui prapor dela 3000—6000 Lei fără rudă.

Mustre de stoffe pentru odăjdii sau prapori se trimit numai contra 200 Lei anticipativ.

La restituirea mustrelor să predau banii.